

Rekenkamer Groningen
Postbus 30026
9700 RM Groningen

Gemeente Groningen
T.a.v. de gemeenteraad
T.a.v. het college van B en W
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Onderwerp Aankondiging rekenkameronderzoek 'Effectieve invloed op het sociaal domein'
Datum 16 september 2025

Geachte gemeenteraad, geacht college van B&W,

Het sociaal domein (jeugdhulp en Wmo) is een inhoudelijk en bestuurlijk complex terrein. De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het stellen van doelen en kaders, waarop en waarbinnen het college moet sturen, alsmede voor controle op de wijze waarop dat gebeurt en wat de resultaten daarvan zijn. Uit eerdere onderzoeken (o.a. van rekenkamers) blijkt dat gemeenteraden landelijk moeite hebben om grip te houden op dit domein, mede door onvoldoende gerichte informatie en/of onduidelijke rolverdeling.

Binnen het sociaal domein is WIJ Groningen een belangrijke uitvoeringspartner van de gemeente. Er is in de afgelopen periode meermaals aandacht geweest voor de manier waarop WIJ Groningen zijn taken uitvoert en hoe de gemeente daarop stuurt. De ombudsman heeft in haar rapportages aandacht besteed aan de toegang tot en de toekenning van zorg. Daarnaast is een extern rapport verschenen over de governancestructuur tussen WIJ Groningen en de gemeente (Berenschot, 2024). Bij de tweejaarlijkse rondgang van de rekenkamer langs de raadsfracties hebben meerdere fracties aangegeven behoefte te hebben aan meer inzicht in de effectiviteit van WIJ.

De rekenkamer heeft eerder aangekondigd een vooronderzoek te gaan verrichten naar de toegang tot zorg door WIJ Groningen. Uit oriënterende gesprekken is gebleken dat een dergelijk onderzoek zijn beperkingen kan hebben en ook kan leiden tot doublures. Om dit te voorkomen en de meerwaarde van het uit te voeren onderzoek te vergroten, heeft de rekenkamer besloten dit te richten op de rollen en het samenspel tussen gemeenteraad, college en WIJ Groningen. De rekenkamer heeft daarbij de volgende onderzoeksvraag geformuleerd:

Hoe geven de gemeenteraad, het college en WIJ Groningen vorm aan hun respectieve rollen binnen het sociaal domein, en in welke mate stelt dit de gemeenteraad in staat zijn kaderstellende en controlerende rol effectief te vervullen ten aanzien van beleid, uitvoering en resultaten op het gebied van jeugdhulp en Wmo?

Met een effectieve vervulling van de rol van de raad, bedoelen we of de raad, op basis van duidelijke kaders, tijdige en bruikbare informatie en passende instrumenten, voldoende invloed kan uitoefenen op de koers van het beleid en het college kan aanspreken op de uitvoering door en de resultaten van WIJ Groningen, met inachtneming van de rolverdeling tussen raad, college en WIJ Groningen.

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in hoe de gemeenteraad, het college en WIJ Groningen hun respectieve rollen binnen het sociaal domein invullen, en hoe het samenspel tussen deze partijen bijdraagt aan een effectieve beleidsvorming, uitvoering en verantwoording. Dit kan leiden tot aanbevelingen voor een beter samenspel en een effectievere rolvulling door alle betrokken partijen.

In oktober starten wij met dit onderzoek. Portefeuillehouder voor dit onderzoek is Barbara Brink. Het onderzoek wordt extern uitgevoerd door onderzoeksbureau &Van de Laar en zal in het eerste kwartaal van 2026 worden afgerond. Daarmee kan desgewenst het onderzoeksresultaat worden benut voor oriëntatie van de nieuw gekozen raad op het sociaal domein en de relatie met WIJ. Het onderzoek zal bestaan uit een documentenanalyse en verdiepende gesprekken met raadsleden, collegeleden, betrokken ambtenaren en de directie van WIJ Groningen.

Mocht u naar aanleiding van dit bericht vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Jesper Stap, (waarnemend) secretaris van de rekenkamer.

Met vriendelijke groet,

Barbara Brink,
Voorzitter Rekenkamer Groningen

Namens deze:

Jesper Stap,
Waarnemend secretaris Rekenkamer Groningen
06-21306390